

Water is mijn wereld

Maaike Spee is een van de zes vrouwelijke loodsen in de Rotterdamse regio van het Loodswezen. “Water is mijn wereld”, vertelt Maaike Spee enthousiast, en met haar aanstekelijke vrolijke lach. Als stuurvrouw aan boord van de grootste schepen, bracht de zee haar op de mooiste plekken ter wereld. Met bijbehorende avonturen. Vijf jaar geleden gooide ze het roer om. Ze begon aan de opleiding tot loods. Het was niet de eerste keer in haar leven dat ze een andere koers ging varen.

Tekst: Debora Plomp
Fotografie: Lennaert Ruinen

Rotterdam is al ruim vijf jaar haar thuishaven, maar Maaïke groeide op in Zeist. Met haar middelbare schooldiploma op zak, en sterke affiniteit met exacte vakken en biologie, koos ze voor een studie in het verlengde daarvan. Biomedische technologie in Enschede, een combinatie tussen gezondheidszorg en techniek. “Toen wist ik eigenlijk al dat ik zou switchen als er iets voorbij kwam dat ik écht leuk vond.” Dat gebeurde twee jaar later tijdens een zeilwedstrijd met haar studentenvereniging. “Toen ik het team van de Hogere Zeevaartschool van Terschelling ontmoette, en hun enthousiaste verhalen hoorde, ging er een nieuwe wereld voor mij open. Een gedegen opleiding, reizen voor je werk. Zo gaaf! Maaïke overtuigde haar vader, die haar studie grotendeels betaalde, en wisselde van studie. Ze volgde daarmee haar hart. “Daar heb ik nooit een seconde spijt van gehad. Ik heb tijdens mijn loopbaan nog wel eens een zijstapje geprobeerd te maken naar een kantoorbaan, maar daar werd ik na drie maanden al depressief van. Ik wist toen zeker: een baan van negen tot vijf is niks voor mij. De zee trekt, ik moet iets met mijn handen doen en op het water zijn. Doen waar je elke dag blij van wordt, is het allerbelangrijkste. Dat kan ik nu ook bij het Loodswezen.”

'De zee trekt, ik moet iets met mijn handen doen en op het water zijn. Doen waar je elke dag blij van wordt, is het allerbelangrijkste.'

Biertje pakken in Rio

Maar voordat ze zich bij het Loodswezen aanmeldde, reisde Maaïke de wereld over aan boord van allerlei soorten schepen. Van containerschepen van grote rederijen tot de 3-mast-zeilclipper Stad Amsterdam. Van een schip van de wilde vaart, met steeds een onverwachte bestemming, tot een offshore onderzoekschip. Haar laatste job was stuurvrouw op de grootste pijpenlegger ter wereld van Allseas, met een lengte van bijna 400 meter en een breedte van ruim 40 meter. Zo maakte ze kennis met allerlei soorten schepen, havens en culturen. Maaïke mijmert nog regelmatig over die tijd. “Ik prijs me gelukkig dat ik in een tijd heb gevaren dat schepen

nog een aantal dagen in een haven bleven liggen. De bemanning had dan de kans aan wal te gaan. Als je toch in Rio de Janeiro bent, is het wel leuk om even het Christusbeeld te bekijken en een biertje te pakken op het Ipanema-strand. Tegenwoordig liggen schepen maar kort in de haven en alcohol aan boord is uit den boze.”

Cultuur én natuur. “Een andere unieke ervaring was om in het najaar boven de poolcirkel te varen. Op een uurtje schemering na is het altijd donker. Toch heb ik nog nooit zoveel walvissen en dolfinen gezien als daar. Maar ook met de Clipper Stad Amsterdam midden in New York liggen, was echt heel tof.” Toch was het voor Maaïke geen optie om te blijven varen. “Op mijn drieëndertigste kwam ik opeens tot het besef dat ik niet meer weken of maanden van huis wilde zijn. Het huisje boompje beestje bestaan trok óók. Met al mijn papieren op zak voor eerste stuurman, bedacht ik me dat ik ook loods kon worden. Dat is nu vijf jaar geleden. Ook dit bestaan is vol avontuur. Ik ga elke dag met veel plezier naar mijn werk.”

Bakens verzetten

Na de opleiding van een jaar mag de loods schepen tot honderd meter lengte begeleiden. “Elk jaar daarna mag dat vijftwintig meter meer zijn. Hoe groter het schip, hoe lastiger manoeuvreren en hoe minder ruimte er is voor andere schepen. Een schip wordt namelijk ook breder en ligt dieper, waardoor het moeilijker afstopt. Je hebt minder overzicht en grote dode hoeken. Schepen vanaf 17,3 meter diepgang hebben daarom ook twee loods en aan boord.” Onlangs is Maaïke weer vijftwintig meter ‘gegroeid’. “Dit jaar mag ik schepen tot tweehonderd meter loods en. Dat geeft weer een extra kick.” Dat de toekomst van Maaïke bij het Loodswezen ligt, lijkt duidelijk. Wel verzet ze graag de bakens. “Doorgroeien als loods van schepen van vierhonderd meter, op dit moment de grootsten ter wereld, is mijn doel. Maar er zijn ook mogelijkheden om je als loods te specialiseren, les te geven en bestuurstaken te vervullen. Uitdagingen genoeg dus.”

Alle zeilen bij

Zoals in elk beroep, vindt ook een loods niet alles aan het werk even leuk, al moet Maaïke wel even nadenken wát dan minder aantrekkelijk is. “Slechte hygiëne aan boord misschien, of een chagrijnige kapitein die geen vrouw aan boord duldt”, lacht Maaïke met een knipoog. “Met name als er iets stuk is, wordt je stressbestendigheid getest. En natuurlijk moet je er wel tegen kunnen om onregelmatig en ’s nachts te werken. Al heeft dat ook voordelen. Tijdens mijn dienst moet ik alle zeilen bijzetten, want ik dan ben zeven dagen standby, en dan soms wel twaalf uur op pad. In mijn vrije week ben ik ook echt vrij en kan ik alles doen wat ik wil. Samen met mijn man met de

motor eropuit, spontaan overnachten in een hotelletje. Of gewoon lekker thuis relaxen in Oostvoorne, met onze twee katten, gezellig barbecueën met vrienden, of in de natuur wandelen met de hond. En fit blijven door regelmatig te sporten. In mei deed ik met een aantal collega-loods en mee met de Harlingen-Terschelling Roeirace op de Waddenzee, een echt spektakel. We trinden daarvoor maandenlang op de Brielse Maas.”

Magie van de nacht

De haven van Rotterdam slaapt nooit. Het loodswerk past zich aan dit ritme aan. Het heeft voor Maaïke ook zijn charme ’s nachts te varen. “Meer rust, stilte, en die lichtjes overal. Na een nacht vol concentratie als cadeautje een mooie zonsopgang krijgen. Dat blijft magisch.” Saai is het nooit. Een oceaan oversteken is meestal minder uitdagend. De haven van Rotterdam is zo immens groot! Elke dag is anders, elk schip is anders, en elke situatie.

Stroom en wind. De wisselende weersomstandigheden vormen de grootste uitdaging, en een groot deel van mijn taak is efficiënte communicatie. Met de kapitein, de bemanning, de verkeersleiding, de roeiers van de KRVE en de sleepboten. Je moet snel kunnen beslissen als er iets mis gaat. Als loods ben je adviseur, de kapitein blijft uiteindelijk verantwoordelijk voor zijn schip. Maar je ontkomt niet aan momenten dat je toch eigenhandig moet ingrijpen. Maar ook dit is net als inparkeren, een kwestie van goede communicatie en ervaring.”

Maaïke is elke keer weer trots als ze een schip naar zijn bestemming heeft geloodst. Veilig geparkeerd aan een kade, of zoals vandaag, juist weer naar open zee gebracht. Maaïke klimt behendig via de loodsladder het schip af en stapt over op de tender die haar naar de loodsboot brengt. Even lekker wat eten aan boord, een praatje met collega’s en dan een warm weerzien thuis aan wal.

